

Izrada političkih kampanja

Vježbe II

1. Politički profil izborne jedinice

- Ukupnost političkih odnosa, snaga, orijentacija i interesa pojedine sredine:
 1. Politička istorija – određena politička usmjerenja su rezultat (makar djelimično) važnih istorijskih događaja koji su obilježili jednu političku zajednicu, često decenijama nakon konkretnog događaja
 - Podgorička skupština 1918.
 - WWII 1941.-1945.
 - Iskustvo komunizma 1945.-1991.
 - Građanski rat 1991.-1995.
 - NATO intervencija 1999.
 - Referendum 2006.

Tabela kontingencije 8: *Porodična istorija u odnosu na partijsko opredjeljenje u CG*¹³³

		Partizane	Četnike	Zelenaše	Nikoga nisu podržali	Ukupno
DPS	N	205	19	9	81	314
	%	65.3%	6.1%	2.9%	25.8%	100.0%
SDP	N	24	3	1	10	38
	%	63.2%	7.9%	2.6%	26.3%	100.0%
SNP	N	97	42	0	25	164
	%	59.1%	25.6%	.0%	15.2%	100.0%
PZP	N	24	5	0	12	41
	%	58.5%	12.2%	.0%	29.3%	100.0%
NOVA	N	27	27	0	10	64
	%	42.2%	42.2%	.0%	15.6%	100.0%
Apstinenti	N	74	20	4	61	159
	%	46.5%	12.6%	2.5%	38.4%	100.0%
Ostali	N	40	14	2	23	79
	%	50.6%	17.7%	2.5%	29.1%	100.0%
Ukupno	N	491	130	16	222	859
	%	57.2%	15.1%	1.9%	25.8%	100.0%

Napomena: $X^2(18, N = 1223) = 100.037; p < .01$

1. Politički profil izborne jedinice

- Ukupnost političkih odnosa, snaga, orijentacija i interesa pojedine sredine:

2. Nacionalne i vjerske strukture stanovništva – u mnogim društvima politika ne može biti razdvojena od etniciteta, pa je nužno uzeti u obzir odnose među grupama u zajednici. Treba uzeti u obzir:

- Veličinu grupa u datom području
- Geografsku koncentrisanost
- Stepenu “ukorijenjenosti” i trend promjene
- Pristup polugama vlasti

The post-WWII composition of Montenegro's population

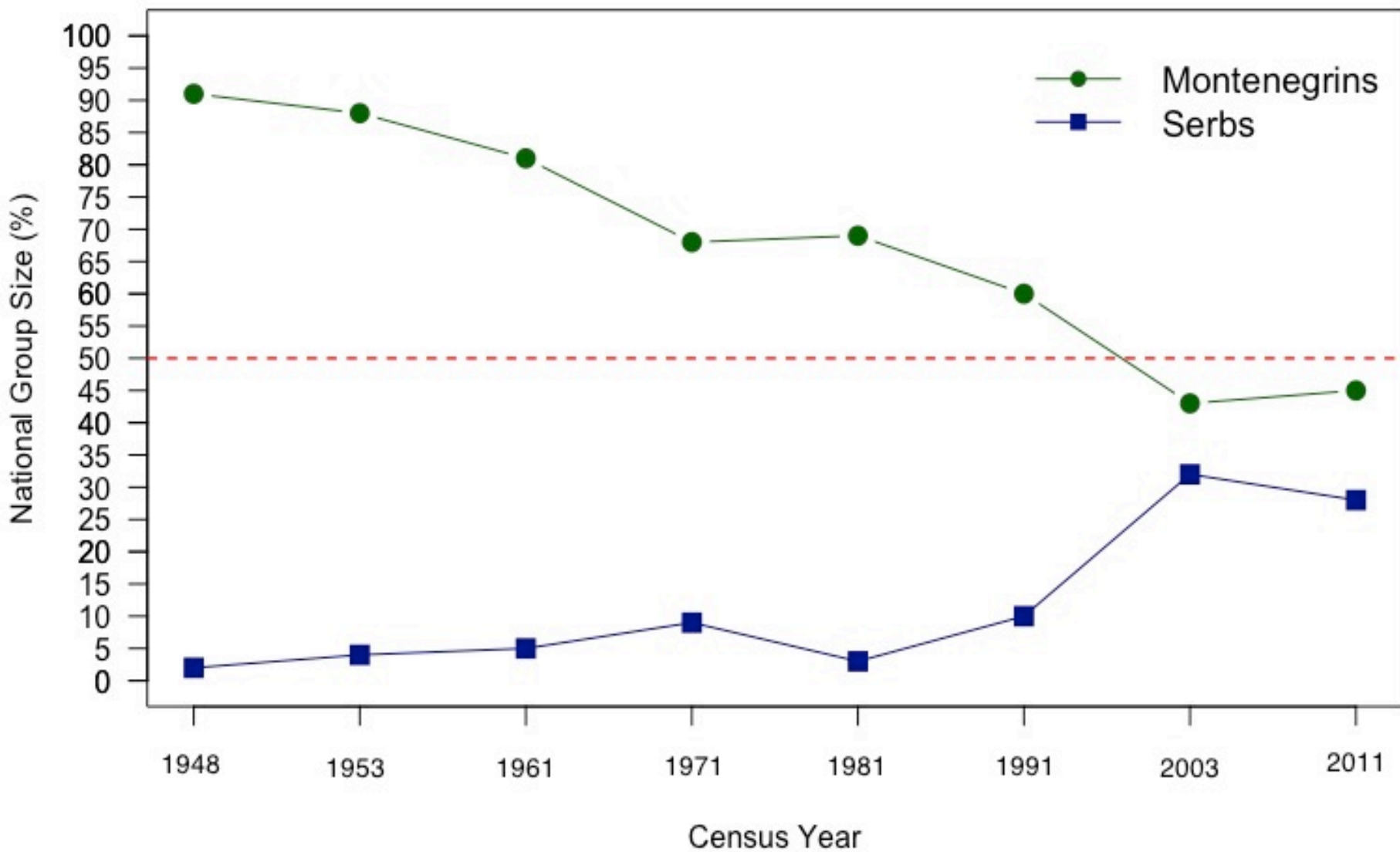

Tabela kontingencije 1:
Glasanje za partije, prema nacionalnosti

		DPS	SDP	SNP	NOVA	PZP	Apstinenti	Ostali	Ukupno
Crnogorska	N	331	29	24	27	12	112	24	559
	%	59.2%	5.2%	4.3%	4.8%	2.1%	20.0%	4.3%	100.0%
Srpska	N	22	6	185	23	63	96	35	430
	%	5.1%	1.4%	43.0%	5.3%	14.7%	22.3%	8.1%	100.0%
Albanska	N	29	1	1	0	0	13	22	66
	%	43.9%	1.5%	1.5%	.0%	.0%	19.7%	33.3%	100.0%
Bošnjačka	N	22	4	0	0	0	5	12	43
	%	51.2%	9.3%	.0%	.0%	.0%	11.6%	27.9%	100.0%
Muslimanska	N	61	11	0	1	0	16	10	99
	%	61.6%	11.1%	.0%	1.0%	.0%	16.2%	10.1%	100.0%
Hrvatska	N	2	1	0	0	0	2	8	13
	%	15.4%	7.7%	.0%	.0%	.0%	15.4%	61.5%	100.0%
Drugo	N	3	1	1	0	1	4	3	13
	%	23.1%	7.7%	7.7%	.0%	7.7%	30.8%	23.1%	100.0%
Ukupno	N	470	53	211	51	76	248	114	1223
	%	38.4%	4.3%	17.3%	4.2%	6.2%	20.3%	9.3%	100.0%

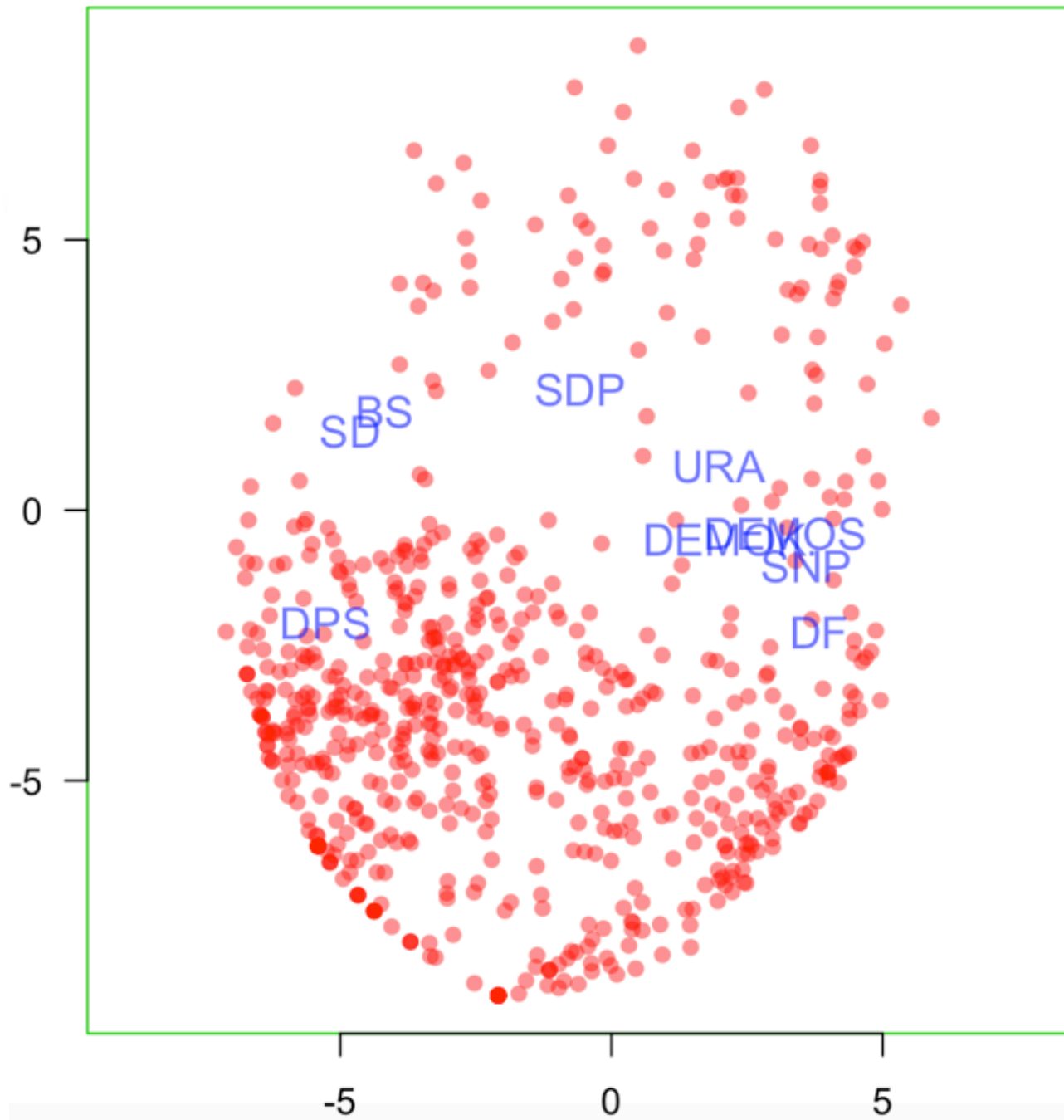
Napomena: $X^2(36, N = 1223) = 692.383; p < .01$

1. Politički profil izborne jedinice

- Ukupnost političkih odnosa, snaga, orijentacija i interesa pojedine sredine:

3. Snaga i organizovanost ostalih političkih partija – aktuelni odnosi i politička situacija:

- Rezultati posljednjih izbora (čak i lokalnih)
- Analiza (ne)uspjeha vlasti
- Pozicioniranje ostalih partija u partijskom prostoru
- Organizovanost drugih stranaka
- Unutrašnji odnosi
- Slogani, parole, ključne poruke

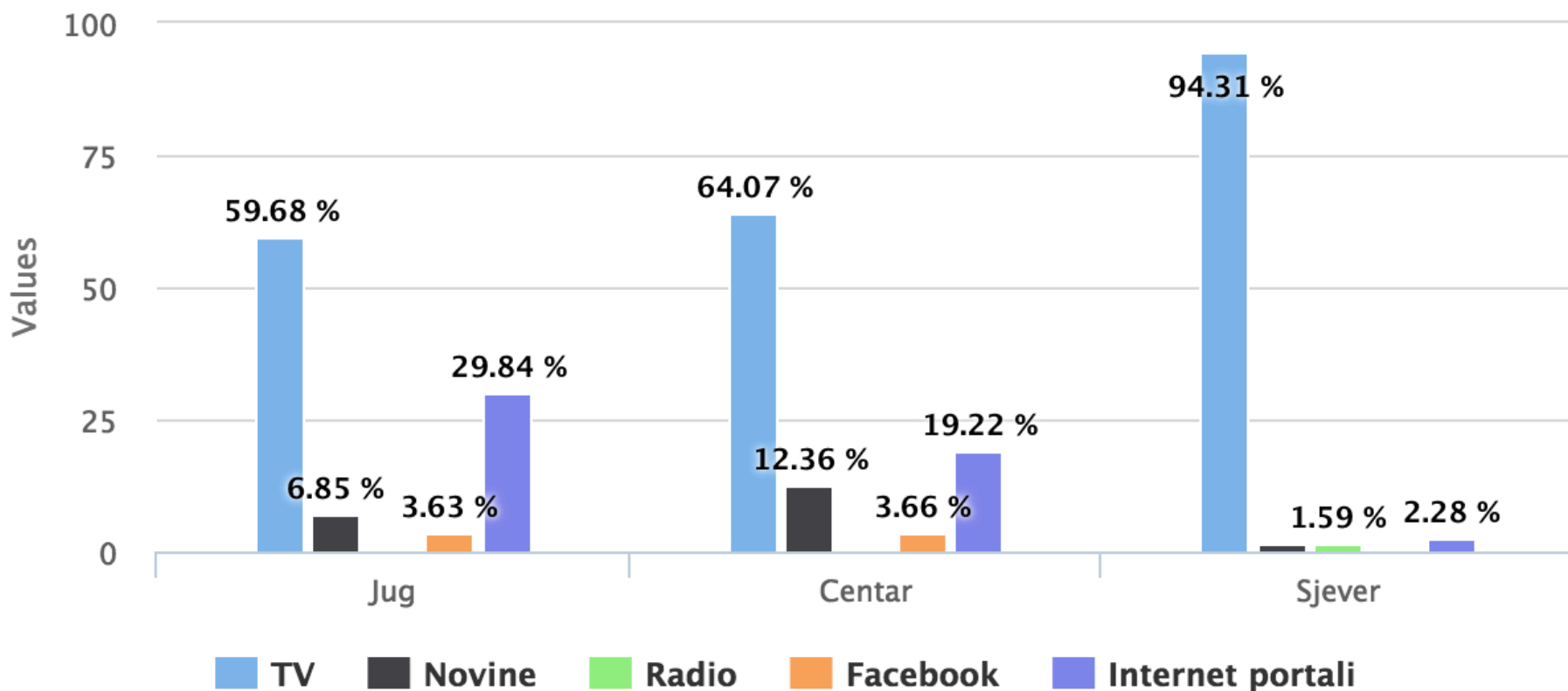
2. Utvrditi socioekonomski profil izborne jedinice

- Izborni program mora biti u skladu sa potrebama biračkog tijela, koje proizilaze iz socio-ekonomskog profila:
 1. Urbana/seoska sredina – dimenzija povezana (iako ne u potpunosti) sa kontinuumom modernizam-tradicionalizam.
 - Ruralne sredine predstavljaju zatvoreni socijalni prostor
 - Homogenost političkih mišljenja
 - Društveni pritisak
 - Strategije mobilizacije

Putem kojeg medija se prevashodno informišete o političkim dešavanjima? / Region

N (broj ispitanika) = 1121
 $\chi^2(8) = 180.5425, p < 0.05$
 $\chi^2(8) > 15.51$

Ukrštanje je statistički značajno

2. Utvrditi socioekonomski profil izborne jedinice

- Izborni program mora biti u skladu sa potrebama biračkog tijela, koje proizilaze iz socio-ekonomskog profila:
 2. Socijalna struktura – izborne jedinice se razlikuju u socijalnoj strukturi stanovništva
 - Poljoprivrednici
 - Radnici
 - Mladi
 - Studenti
 - Penzioneri
 - Domaćice (voljno ili ne)

Tabela kontingencije 5:
Glasanje za partije, prema starosnoj strukturi

		DPS	SDP	SNP	NOVA	PZP	Apstinenti	Ostali	Ukupno
18-34	N	151	16	56	18	28	106	40	415
	%	36.4%	3.9%	13.5%	4.3%	6.7%	25.5%	9.6%	100.0%
35-55	N	179	18	81	24	20	79	41	442
	%	40.5%	4.1%	18.3%	5.4%	4.5%	17.9%	9.3%	100.0%
55+	N	141	19	74	9	28	66	33	370
	%	38.1%	5.1%	20.0%	2.4%	7.6%	17.8%	8.9%	100.0%
Ukupno	N	471	53	211	51	76	251	114	1227
	%	38.4%	4.3%	17.2%	4.2%	6.2%	20.5%	9.3%	100.0%

Napomena: $X^2(12, N = 1227) = 22.881; p < .05$

2. Utvrditi socioekonomski profil izborne jedinice

- Izborni program mora biti u skladu sa potrebama biračkog tijela, koje proizilaze iz socio-ekonomskog profila:
 3. Aktuelni razvojni problemi – dobro proučena osnova izbornih obećanja, ne smije odstupati od onoga što je realno moguće/očekivano
 - Planirane akcije
 - Pokrenute investicije
 - Plan razvoja
 - Zapošljavanje

3. Uporišne tačke kampanje

- Izborna kampanja mora nužno imati *uporišne tačke* odnosno ključne poruke kojima djeluje na biračko tijelo:
 1. Ideološke – naglašavanje bitnih vrijednosnih razlika između “naše” ponude i političke ponude protivnika
 - Podjela lijevo-desno nije uvijek jednako korisna
 - Ideološka podjela ima više dimenzija, npr. *nacionalizam-internacionalizam?*

Table 3: Ideological Positioning of Parties and Voters (2012 Election)

<i>Party</i>	<i>Expert evaluation</i>	<i>Voters' position</i>	<i>Difference</i>
DPS	2.73	-1.37	4.1
SDP	-4.9	-1.4	3.5
SNP	-2.9	-2.1	0.8
NOVA	-1.3	-2.26	0.96
PZP	-1.8	-1.3	0.5

Source: Komar (2013)

3. Uporišne tačke kampanje

- Izborna kampanja mora nužno imati *uporišne tačke* odnosno ključne poruke kojima djeluje na biračko tijelo:
 2. **Politička** – zavisi od konkretne političke situacije u datom trenutku ali se najčešće može govoriti o 3 osnovne tačke:
 - *Jedinstvo/homogenizacija* – najčešće u periodima krize, ugroženosti zemlje (poruke koje podvlače zajedničke karak.)
 - *Kontinuitet* – uporišna tačka onih koji su na poziciji vlastii koji traže ponovni mandat
 - *Promjena/obnova* – naglašava potrebu promjene, uporišna tačka opozicije

3. Uporišne tačke kampanje

- Izborna kampanja mora nužno imati *uporišne tačke* odnosno ključne poruke kojima djeluje na biračko tijelo:
 3. Tematsko-programska – specifični problemi (ne ideloška određenja) koja se u datom trenutku nametnu kao ključni za budući razvoj društva
 - Sistem oporezovanja
 - Izgradnja nuklearnih elektrana
 - Izgradnja fabrika/stanova
 - Prava društvenih grupa
 - Pitanja abortusa, obrazovanja...

3. Uporišne tačke kampanje

- Izborna kampanja mora nužno imati *uporišne tačke* odnosno ključne poruke kojima djeluje na biračko tijelo:
 4. Personalna – pažnja često preusmjerena sa ideoloških konflikata na konkretne osobine pojedinca koji se bira kao nositelje vlasti